

# TRANSPED



**Angliából hoznék árut, mitévő  
legyek?!**

**Minden, amit tudni szeretnél a  
Brexittel járó import szabályok  
változásairól**

## Angliából hoznék árut, mitévő legyek?!

### Minden, amit tudni szeretnél a Brexittel járó import szabályok változásairól

Az Egyesült Királyság már nem az Európai Unió tagja, az elmúlt 10 hónapban azonban ebből szinte semmit nem érzékelünk. Január elsejével azonban ez az állapot drasztikusan változik és új vámszabályok lépnek életbe, melyek a meglévő szállítmányozási rendszereket alapjaiban borítják fel.

#### 2021.01.01. – Brexit

Az év utolsó napján véget ér az átmeneti időszak, amely idén február elsejével, az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépésével, kezdődött. A januárban elfogadott átmeneti megállapodás garantálta, hogy az elmúlt 10 hónapban a gazdálkodók szinte semmit sem érzéltek abból, hogy az Egyesült Királyság már nem tagja az Uniónak. **Az átmeneti időszak végétől azonban mind jogi, adózási és kereskedelmi szempontból harmadik országos forgalomnak minősül ez a forgalmi irány.**

A kilépési megállapodás szerint, az Egyesült Királyság részeként, az Unióból kilépett Észak-Írországra elsősorban annak földrajzi elhelyezkedése miatt különleges vámszabályok fognak vonatkozni január elsejétől, amelyekre itt nem fogunk kitérni. **A tájékoztatónkban foglaltak elsősorban az Egyesült Királyság Észak-Írországon kívüli területeire, azaz Nagy-Britanniára vonatkoznak.**

#### Vámfizetés

A változás egyik legközvetlenebb következménye, hogy **2021. január elsejétől minden Nagy-Britanniából behozott termék után vám- és adófizetési kötelezettség merül fel.** Amennyiben az EU-nak és a briteknek nem sikerül külön megállapodnia, a fizetési kötelezettség azonos lesz, mint amit ugyanazon termék bármely más külföldi országból, például Kínából történő behozatala után kellene fizetni.

Március elején kezdődtek a szabadkereskedelmi megállapodást célzó tárgyalások. **Jelenleg több olyan nyitott kérdés van, melyekben nincs megállapodás a tárgyalófelek között.**

Amikor elfogadják a szabadkereskedelmi megállapodást, függetlenül attól, hogy erre január elseje előtt vagy után kerül sor, az Unióban és Nagy-Britanniában sem kell majd vámot fizetni a másik országból behozott és onnan származó termékekre. Ez a mentesítés természetesen nem jelenti, hogy a termékeket vámkezelni sem kell majd.



Ugyanakkor a **vámkezelés kötelezettsége csak a Nagy-Britanniából feladott termékekre vonatkozik**, így hogyha a Nagy-Britanniában letelepedett eladónk áttelepíti az árukészlete egy részét az unióba, és onnan, már általa levámkezelt áruval szolgálja ki a vevőt, akkor arra továbbra sem fog semmilyen plusz kötelezettség felmerülni.

## Származás

A szabadkereskedelmi megállapodás egy fontos kitétele lesz, hogy **az általános nulla vámtétel csak a másik ország(csoport)ból származó, azaz az ott gyártott termékekre vonatkozik majd.**

1. Ez egyrészt jelenti azt is, hogy például az Egyesült Államokban gyártott, majd onnan Nagy-Britanniába szállított, később pedig a brit kereskedőtől megvett és az Unióba importált termékekre ezt követően is az általános (un. erga omnes) vámtételt kell majd fizetni.
2. Másrészt arra is érdemes figyelni, hogy amennyiben az előző példát kicsit átalakítva, a Nagy Britanniában szállított amerikai terméket további megmunkálásnak vetik alá, de az a megmunkálási folyamat nem éri el a megállapodásban definiált kielégítő megmunkálás szintjét, a részben Nagy Britanniában gyártott termékekre sem fogjuk megkapni a kedvezményt.

**A kedvezmény igénybevételének további feltétele**, hogy a gyártó a megfelelő módon, várhatóan a kereskedelmi okmányokon feltüntetett származási nyilatkozattal igazolja az áru származását. Ugyanakkor ennek kiállítására azért sem lehet kötelezni az eladót, mert a vevő szinte sosem ismeri annyira a gyártási folyamatot, hogy megtudja ítélni, hogy az megfelelő mélységű-e a származás elnyeréséhez; sem azért, mert a származási igazolás kiállítása mindig csak egy opció és törvényileg nem kötelező.

## Importőr

A vámeljárás másik nagy kérdése, hogy **kinek kell megfizetnie a vámokat és teljesítenie az import eljárással összefüggő egyéb kötelezettségeket**. Az EU vámjogszabályai ebben a tekintetben igen megengedőek és az ügyletben résztvevő számos szereplőnek lehetővé teszik, hogy felvegyék az importőr szerepét.

Ez a rugalmasság különösen előnyös összetettebb ügyletek, így bérgyártás vagy láncértékesítés esetén. Ugyanakkor **egy egyszerű adásvétel során a legjellemzőbb, hogy az Unióban letelepedett vevő lesz az importőr**, akinek nagyobb a vámformaságok elintézéséhez szükséges helyismerete a rendeltetési országban.



Azt is érdemes ugyanakkor figyelembe venni, hogy **az eladó és a vevő feladatait és kötelezettségeit az ügylet keretében elsősorban ők maguk határozzák meg az adásvételi szerződésükben vagy megállapodásukban.**

Így a feleknek lehetősége van akár tudatosan, akár meggondolatlanságból az eladóhoz, esetünkben a brit félhez rendelni az import vámkezelés kötelezettségét. **Ez a döntés valószínűleg komoly kihívások elé állítja az eladót, akinek az esetek többségében igen nehéz lesz megoldania az import vámkezelést, ugyanakkor ezzel a lépésével szinte teljes mértékben lecsökkenti a vevő Brexittel járó plusz terheit.**

A felek ezirányú döntését elsősorban az Incoterms klauzulákból tudjuk megállapítani, ahol is a DDP-t leszámítva, az összes többi klauzula a vevőre terheli az import vámeljárási lefolytatásának terheit. Éppen ezért **érdemes a már érvényben lévő szerződések esetén újra áttekinteni az Incoterms klauzulákat**, és különösen a DDP esetén végig gondolni a felek lehetőségeit és kötelezettségeit, hiszen egy korábbi megállapodáshoz képest jócskán megváltozik a szabályozási környezet. Amennyiben a vevő ragaszkodik a DDP klauzulához, feltétlenül egyeztessen az eladójával, hogy ő képes-e az így elvállalt import vámkezelési kötelezettségét teljesíteni. Amennyiben ezt elmulasztja, az áru megérkeztekor fog kényszerből a vevőre szállni a vámkezelés feladata.

## Vámeljárási

**Amennyiben a feleknek sikerült megállapodniuk abban, hogy ki lesz az importőr, érdemes azt is megtervezni, hogy hogyan fogják lefolytatni az import vámeljárást.**

1. Az első kérdés, amelyet fontos végiggondolni, hogy **hol történjen a vámkezelés**. Elméleti szinten a vámkezelési folyamatot bármely vámigazgatóságnál le lehet folytatni, amelynek a területén megfordul az áru, így a belépőponttól a vevő saját telephelyéig számos lehetőség felmerülhet. A leggyakoribb megoldás a szállítómányozó telephelye, a vevő székhelye és a belépő pont szokott lenni. Logikusan minden egyes pont más időbeliséget, közreműködőket és jogi előírásokat fog jelenteni.
2. A hol kérdéséhez szorosan fog kötődni a ki kérdése is, azaz, hogy **ki fogja ellátni a vámkezelési feladatot**. A törvény nem zárja ki, hogy az importőr saját maga végezze el a vámkezelést, de aki nem rendelkezik az ehhez szükséges szaktudással, célszerű, hogy ehhez értő alvállalkozót, úgynevezett vámjogi képviselőt bízson meg. A külön csak erre szakosodott szolgáltatók mellett a legtöbb nagy, megbízható szállítómányozó, például a Trans-Sped is ellát vámjogi képviseletet.

Akár azt dönti el előbb az importőr, hogy hol, akár azt, hogy kinek a közreműködésével szeretné a vámeljárást lefolytatni, az egyik válasz valószínűleg meghatározza a másik kérdésre adott választ is. **Habár minden beérkezés külön vámügy, és így lehetőség van ezeket a kérdéseket mindig**



alkalomszerűen eldönteni, célszerűbb egyszer alaposan végiggondolni a vámügyintézés menetét, és adott típusügyekre előre megállapodni az érintett képviselőkkel.

## Vámkezeléshez szükséges adatok

A vámjogi képviselő, másnéven vámügynök feladata az előírt adatszolgáltatás és a kapcsolattartás a hatósággal, ugyanakkor mindig az importőr feladata és felelőssége ehhez szükséges, az ügyletre vonatkozó adatok és dokumentumok átadása.

Mivel a helytelen információk alapján rosszul elvégzett import vámkezelésnek komoly anyagi és jogi következményei lehetnek, **fontos előre pontosítani a kiválasztott képviselőkkel, hogy mikor, milyen formában és milyen adatokra és dokumentumokra van szükségük** azért, hogy tényleg hibátlanul tudják lefolytatni az eljárást.

A vám eljárás során **a két legfontosabb adat az áru tarifaszáma és értéke.**

- **A legtöbb esetben az áru értéke alapján fogja a vámhatóság megállapítani a fizetési kötelezettséget**, így nagyon fontos, hogy ez mindig pontosan kerüljön megadásra a képviselőnek, figyelembe véve az áru beszerzésével összefüggésben felmerülő egyéb költségeket is, amelyeket nem feltétlenül tartalmaz az adás-vételi számla.
- A vámtarifaszám a másik olyan adat, amelynek közvetlen hatása van a fizetési kötelezettségre. A Brexittel összefüggésben fontos kiemelni, hogy habár január elsejétől a britek az első 8 számjegyig átveszik az Unió vámtarifáját, az import vám eljárás során a helyes vámtarifaszám kiválasztása mindig az importőr kötelezettsége, bármilyen tarifaszámot is tüntet fel az eladó a számlán. Az mindig az importőr és a vámjogi képviselő megállapodásának függvénye, hogy a helyes vámtarifaszám megállapítása kinek a feladata és felelőssége. **Az importőr felelőssége azonban akkor is megmarad, ha a képviselő elvégzi a tarifaszám meghatározását, hiszen az importőr az, aki a feladat megfelelő ellátásához szükséges áruadatokkal, termék specifikációkkal rendelkezik.**

## Az első beérkezés előtt

Az első Nagy-Britanniából történő termékbeérkezés előtt érdemes az előző pontban foglalt kérdéseket végiggondolni, ezeket is figyelembe véve kiválasztani a képviselőt és megállapodni vele a szükséges adatokról és azok átadásának idejéről és módjáról.

**Amennyiben egy jövőbeli importőrnek korábban semmilyen harmadik országos, azaz uniós kívüli forgalma nem volt**, ezen túlmenően szükséges regisztrálnia magát a vámhatóság nyilvántartásában is. Ehhez EORI (Economic Operators Registration and Identification / Gazdálkodói Regisztráció) számot kell kérni a vámhatóságtól, amelyet elektronikusan megküldött ÁNYK formanyomtatvánnyal tud megtenni. Innentől ez az EORI szám fogja azonosítani a gazdálkodót a vámhatóság előtt az ügyintézés során.



Ettől függetlenül **célszerű, hogy az importőr magyar adószámmal is rendelkezzen**, hiszen a vámkezelés során az import áfa megfizetésére is szükség van.

**Természetesen ezek az előírások nem vonatkoznak a magánszemély importőrökre, akiknek a legtöbb esetben sem adószámra, sem EORI számra nincs szükségük a vámkezeléshez.**

Amennyiben a kiválasztott vámügynökkel folyamatos, hosszútávú együttműködést tervez az importőr, a képviseletet is célszerű elektronikusan, ugyancsak formanyomtatványon bejelenteni a NAV-hoz.

Mindenképpen **javasolt már az első beérkezés előtt az importőrnek azt is ellenőriznie, hogy az adott terméket szabad-e, és ha igen, milyen feltételekkel behozni az unió területére.** Az EU-nak szigorú szabályai vannak arra vonatkozóan, hogy milyen termékeket nem lehet egyáltalán, vagy csak egy meghatározott engedélyezett körnek importálni az unióban. Ilyen termékek lehetnek sok minden más mellett a meghatározott vegyianyagok vagy bizonyos állati- növényi eredetű termékek. Ezen szabályok betartatása a vámhatóság feladata, aki a vámeljárással ellenőrzi a beérkező árukat, és bizonyos esetekben akár meg is tagadhatja ezek behozatalát.

## Egyéb adók és kötelezettségek

**A vámeljárással az importőrnek nem csak a vámtartozást kell megfizetnie, de az áfát, illetve egyéb felmerülő közvetett adókat (regisztrációs adó és jövedéki adó) is.**

Az áfafizetéssel kapcsolatban érdemes figyelembe venni, hogy a Brexit hatására jelentősen változnak az importőr feladatai. Eddig a Nagy-Britanniából beérkező áruk közösségi termékbeszerzésnek minősültek, amelyek után önadózással kellett rendezni az áfakötelezettséget az áfabevallásban, illetve összesítőnyilatkozat tételi kötelezettsége is volt a gazdálkodóknak.

Ez a gyakorlatban azt jelentette, hogy azoknál a gazdálkodóknál, akik az üzleti tevékenységükhöz kapcsolódó célból szerezték be termékeket, az adóbevallásban egyszerre jelent meg a brit beszerzések utáni adófizetési kötelezettség és levonási lehetőség, amelyek így „kiütötték” egymást és ezekre semmilyen valós fizetési kötelezettség nem keletkezett.

**Január elsejétől fontos kalkulálni azzal is, hogy - főszabályként - az import áfát a termék behozatalakor, az import vámeljárással részeként meg kell fizetni, és csak ezt követően, a következő áfabevallásban lehet levonásba helyezni.** Az import áfa önadózással, a brit közösségi forgalomban az eddigiek megszokottakhoz hasonlóan történő rendezésére is van lehetőség, de ahhoz a vámhatóság külön engedélyére, úgynevezett önadózási engedélyre van szükség. **Fontos, hogy még ha továbbra is önadózással is rendezi az adózó az áfakötelezettséget, az adóbevallást akkor is máshogy kell majd kitölteni.**

A január elseje után életbelépő eltérő vám- és áfa rendelkezésekkel összhangban a jelenlegi átmeneti időszak végétől a Nagy-Britanniából beérkező termékekre nem kell EKAER bejelentést



tenni, és az Intrastat adatszolgáltatásban sem kell ezeket feltüntetni. Ugyancsak változnak a jövedéki termékek és gépjárművek behozatalára vonatkozó szabályok mind az adózói kötelezettségek, mind pedig az adó megfizetésének szempontjából.

## Forgalomba hozatal

Már korábban is volt szó arról, hogy bizonyos termékek importjára, exportjára, és forgalomba hozatalára speciális szabályok vonatkozhatnak. Mivel Nagy-Britannia EU tagsága azt jelentette, hogy a britek részesei az Egységes Piacnak is, így az árukereskedelemre jóval kevesebb korlátozó szabály vonatkozott eddig. Ezért **a január elsejei „kilépés” ezen a területen is hozhat újdonságot a cégeknek.**

Azt, hogy mely árukörre milyen szabályozás vonatkozhat, csak a termék pontos ismeretében lehet meghatározni, de **jellemzően bevizsgálási, tanúsítvány megszerzési vagy kiállítási, engedély beszerzési, illetve plusz dokumentálási, adatszolgáltatási és egyéb adminisztratív kötelezettségek merülhetnek fel.** Az érintett termékek köre sok egyéb mellett a játékoktól, az elektronikai termékeken át az élelmiszerekig terjedhet.

Ezeknek a szabályoknak az eredménye, hogy **amennyiben fa alapú csomagolóanyagot is felhasználnak a Nagy-Britanniából beérkező áru csomagolása során, az csak ISPM15 tanúsított hőkezelt raklap és egyéb faanyag lehet,** mivel az EU-nak szigorú szabályai vannak az állati és növényi eredetű termékek (így a csomagolások) importjára is. **Ugyancsak ide tartozik logikailag, hogy a britek egy további, belső átmeneti időszak után, nem fogják elfogadni az uniós megfelelést tanúsító 'CE' jelölést, hanem saját tanúsítási rendszert fognak kidolgozni.**

### Meglévő vámszakmai engedélyek és folyamatok

Azoknak is célszerű át gondolni a Brexit kapcsán várható változásokat, akiknek kialakult vámszakmai struktúrájuk, jól felépített folyamataik vannak.

- Egyrészt érdemes vizsgálni a vámkezelések logisztikai, ütemezési összefüggéseit, hogy ezek a konkrét küldemények mikor, milyen szállítóeszközzel kerülnek beszállításra, mikor és hol kerülnek vámkezelésre. Különösen, hogy minden érintett közreműködő összes szükséges lépése, feladata megfelelően ütemezhető-e a rendelkezésre álló időkeretben.
- Ugyancsak célszerű végiggondolnia annak, aki rendelkezik vámhatósági engedéllyel, hogy az összes szükséges, a brit forgalomhoz kötődő termék feltüntetésre került-e az engedélyben, illetve, hogy megfelelő biztosíték áll-e rendelkezésére az új iránnyal megnövekedett forgalomra is.



## Termékek beszállítása az Unióba

A Brexit egyik legproblémásabb kérdése, amelyet pont ezért érdemes kellő alaposággal tervezni, az áruszállítás. Az már a január elseje után elkerülhetetlen plusz vámkezelési kötelezettségből is látszik, hogy a szállítási idők, amelyekkel az uniós vevőknek kalkulálniuk kell, jelentősen növekedni fognak.

Arra is érdemes ugyanakkor gondolni, hogy a közúti szállításnál a határátkelés ideje is hosszabb és nehezebb lesz. Mivel Nagy-Britannia és az Európai Unió között fizikai határátlépésre közúti forgalomban csak komppal vagy a Csatorna-alagúton keresztül kerülhet sor, könnyű belátni, hogy amint január elsejétől az Unió országai újra bevezetik a határon történő fizikai szállítmányellenőrzést, egy igen kis áteresztőképességű, szűk keresztmetszet fog létrejönni.

Ennek eredményeként hatalmas torlódásokra és több napos várakozásra számítanak már a brit kilépő oldalon, hiszen a kamionok valószínűleg meg sem tudják majd közelíteni a kompállomásokat az Uniós oldal eddigéhez képest lassabb felvevőképessége miatt. Mind a két érintett fél hónapok óta készül a változásra mind plusz erőforrással, mind technikai fejlesztésekkel, amelyben a probléma hosszútávú megoldását látják.

## Okos határrendszerek

Az érintett Uniós országok zömében a már meglévő, csak eddig a brit forgalomban értelemszerűen nem használt határrendszereiket fejlesztették tovább annak érdekében, hogy megkönnyítsék a megnövekedett forgalom kezelését. A rendszerek általános működési elve, hogy az adott szállítóeszközt csak akkor enged be zökkenőmentesen az Unióba, hogyha az azon lévő összes küldemény már az brit oldalról történő induláskor „vámszempontból rendezett” az uniós szabályok értelmében.

Ez a „vámszakmai rendezettség” praktikusán azt jelenti, hogy azokra vagy import vámkezelésre vonatkozó előzetes árnyilatkozatot fogadott el a belépési ország hatósága, vagy valamilyen megfelelő árutovábbítási eljárás alatt állnak. Az előzetes árnyilatkozatadás azt jelenti, hogy már az áruk Unióba történő beérkezése előtt le lehet folytatni az import vámeljárást.

Ugyanakkor a Brexit változásokkal összhangban fontos elmondani, hogy ez a megoldás csak akkor gyorsítja meg az áruk belépését, hogyha az előzetes árnyilatkozatot a határlépés országában tették meg és fogadták el. Ez azt jelenti, hogy például egy Hollandiában belépő áruhoz a holland hatósághoz kell előzetes árnyilatkozatot adni, aminek benyújtásához célszerűen holland vámjogi képviselő kell, aki ismeri az ottani rendszereket, illetve az áfát is alaplogikában ott kellene rendezni.

Ez a magyar gazdálkodók esetében nem tűnik általánosan járható megoldásnak, hiszen ez a konstrukció inkább bonyolítaná és nem könnyítené a vámfeladatokat. Így a könnyített és





gyors belépés záloga valószínűleg csak az brit oldalon indított árutovábbítási eljárás lehet, amely a tranzit egyezmény szerinti árutovábbítás mellett a TIR és ATA eljárásokra is kiterjed.

## Adatkezelés a belépés során

Az új határrendszer megfelelő működéséhez természetesen szükséges, hogy ezeket az adatokat az illetékes belépési hely szerinti vámhatóság, a már említett rendszereken keresztül időben és a megfelelő formátumban megkapja.

**Alapvetően a fuvaros, szállítványozó feladata, hogy a kompra, Csatorna-alagútba belépés előtt összegyűjtse és vagy elkészítse, elkészíttesse a szükséges okmányokat és azokat megfelelő formában elektronikusan összerendezze, hozzárendelje a rendszámhoz és feltöltse a rendszerben.** Amennyiben ez rendben megtörténik, a szállítóeszköz gyorsított eljárásban tud belépni az Unióba, ellenkező esetben hosszabb várakozásra kell számítani.

**Mivel a britek sem szeretnék, hogy a kompra váró kamionok végtelen hosszúságú sora ellehetetlenítse a közúti forgalmat, elsősorban a határforgalomban leginkább érintett Kent megyében, ők is kifejlesztettek egy, a fentiekhez hasonló logikájú informatikai rendszert. Ennek a rendszernek a lényege, hogy csak akkor engedi be az Unióba tartó tehergépjárműveket Kent megyébe, hogyha azok a fent leírt, uniós belépéshez szükséges vámdokumentumokkal rendelkeznek.** Ez logikailag tehát még előrébb hozza a határátlépéshez szükséges vámfolyamatok elvégzésének szükségességét.

Nagyon fontos itt megemlíteni, hogy **habár a fenti rendszerekben szükségszerűen a fuvarosnak, szállítványozónak kell adatot küldenie, elsősorban az eladó és a vevő az, akinek rendelkezésére állhatnak a szükséges dokumentumok,** illetve akik a kérdéses vámeljárásokat le tudják folytatni, így elkerülhetetlen egy olyan kommunikációs csatornát kiépíteni, amelyben mind a három érintett fél megosztja egymással a szállítással kapcsolatos információkat. Emellett már a tervezési szakaszban meg kell határozni, hogy a három szereplő közül ki melyik feladat elvégzéséért felel, mert a legkisebb hiányosság hatására beláthatatlanul kitolódhat a beszállítás tervezett ideje.

## Keress minket bizalommal!

Ha a Brexittel kapcsolatban további kérdéseid merülnek fel, keresd bizalommal szakembereinket a [vamugynokseg@trans-sped.hu](mailto:vamugynokseg@trans-sped.hu) e-mail-címen, vagy sürgős esetben Ragályi Mónika vám osztályvezetőt a +3620 56 56 488-as telefonszámon.

